

Kulatý stůl k roli a významu učitele jako předpokladu kvalitní výuky: závěry z diskuze

V pořadí čtvrtý tematicky zaměřený kulatý stůl k přípravě Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 proběhl 16. května 2013, tématem byly tentokrát role a význam učitele jako základu předpokladu kvalitní výuky. Před zahájením strukturované diskuze k dílčím otázkám prezentoval tým MŠMT svůj postoj k problematice role a postavení učitelů ve společnosti, zástupkyně občanského sdružení Virtuální škola pak představila některé alternativní návrhy na podobu referenčního rámce pro učitele.

Základní otázky položené v diskuzi:

- Jakými způsoby lze učinit učitelskou profesi atraktivnější?
- Za jakých podmínek je možné v našem systému realizovat myšlenku učitelství jako pomáhající profese?
- Jaká by měla být role výuky a její vztah k učení?
- Jak by se měla proměnit počáteční příprava učitelů na vysokých školách?
- Jaké metody profesní podpory a spolupráce učitelů by měl stát podporovat?
- Jakými způsoby lze zajistit a podpořit další vzdělávání učitelů?

Hlavní okruhy názorů:

- Většina diskutujících se shodla, že **učitelské povolání je málo atraktivní profesí** zejména z důvodů nízkého **finančního ohodnocení** a omezené možnosti **seberealizace učitelů**.
- Z diskuze jasně vyplynulo, že **učitelé potřebují od státu centrální a systematickou podporu** pro výkon své profese. Jako důležité mechanismy podpory byly jmenovány zejména mentoring, supervize, sdílení a transfer příkladů dobré praxe či další vzdělávání.
- Většina účastníků se shodla, že **jedním z nejdůležitějších aspektů** při počáteční přípravě učitelů na vysokých školách je **praktická průprava**, jejíž objem je v současném kurikulu oborů připravujících učitele nedostačující.
- V diskuzi převládal názor, že školy by měly podporovat studenty připravující se na učitelské povolání, a to zejména **poskytnutím možnosti získat praktické zkušenosti a následnou zpětnou vazbu**.

- Z diskuze vyplynulo, že učitelé se často potýkají s problémy **přizpůsobení výuky rychlému vědecko-technologickému rozvoji**.
- Značnou pozornost si v diskuzi získal koncept učitele jako **reflektujícího praktika**, tedy profesionála, který je neustále ochoten se rozvíjet i poučením se z vlastních chyb.

Další témata a názory:

Důraz na didaktiku oboru

- Vysoké školy připravující učitele by se spíše než na oborovou specializaci měly soustředit na oborovou didaktiku.

Učitelé jako pomáhající profese

- Spíše než posílení prestiže učitele ve společnosti je podle některých účastníků možné, že vnímání učitelského povolání jako tzv. pomáhající profese by přineslo jeho významné oslabení.

Mentori

- Mentoring představuje pro učitele významný podpůrný mechanismus, nicméně funkci mentorů by měli zastávat excelentní učitelé a nikoliv management školy.

Profil absolventa

- Jasně definovaný profil absolventa/začínajícího učitele je důležitější než samotný standard učitelské profese.

Propustnost učitelské profese

- Učitelská profese by měla být otevřenější a propustnější pro odborníky z praxe.

Výběr studentů

- V zájmu kvalitní výuky by vysoké školy připravující učitele měly zpřísnit pravidla pro výběr svých studentů.